

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Бх. N 679
Дата 25 OCT 2023

ДО

Г-ЖА МАРИЯ ГАБРИЕЛ

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ И МИНИСТЪР
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

И

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО

СТАНОВИЩЕ

НА БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност; Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху доходите на физическите лица; Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане; Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси; Проект на Закон за допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс; Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българска търговско-промишлена палата, след като разгледа предоставените проекти на данъчни закони, описани по-горе, и се запозна с мотивите за предложените промени, изразява своята принципна подкрепа за някои от предложените изменения, както и несъгласие с други такива, а за трета група от предложени промени счита за необходимо да бъдат проведени по-детайлни дискусии с оглед тяхното прецизиране.

БТПП е готова да участва в по-нататъшен диалог със заинтересованите институции с оглед приемане на такива промени, които в най-голяма степен защитават интегритета на

данъчната ни система и баланса на интересите на приходните органи, от една страна, и на данъкоплатците, от друга.

Българска търговско-промишлена палата в своята дейност и в защита на интересите на своите членове и бизнеса в България, винаги се е стремяла да подкрепя данъчна политика, целяща запазване на съществуващия данъчен модел и основните приоритети, ориентирани към повишаване на събираемостта и предотвратяване на възможността за укриване на публични вземания. Позицията на БТПП е била винаги в подкрепа на увеличаване на събираемостта без прекомерно увеличаване на административната тежест за бизнеса и гражданите, и без съществено и рязко повишаване на разходите за издръжка на приходната част на бюджета.

Всяко увеличаване на административната тежест следва да бъде право пропорционално на увеличена ефективност на приходните органи и повишена събираемост на приходите. Точната оценка на разходите за изграждане на допълнителен административен и кадрови капацитет на приходните органи, на увеличените бюрократични изисквания във връзка с допълнителна документация, деклариране и отчетност и загубен времеви ресурс от данъчните субекти за сметка на времето за стопанска и социална активност, е задължително условие за надграждането на съществуващата приходна система.

В тази връзка нашите принципни позиции по данъчните закони са следните:

1. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност.

БТПП принципно подкрепя всички предложения за промени, свързани с хармонизирането на националното законодателство с правото на ЕС. В такъв аспект, подкрепяме създаването на нови разпоредби на чл. 57е, чл. 57ж и чл. 57з, тъй като изменението е насочено към допълване на съществуващи правила, свързани с начисляването и плащането на ДДС при внос, като по този начин се въвеждат разпоредби за отсрочено плащане в случаи на централизирано оформяне на внос и се минимизират административни затруднения при практическото прилагане.

Палата подкрепя предложенията за изменение в чл. 80, ал. 2 за хипотезите, при които не се извършва корекция на ползвания данъчен кредит при бракуване на стока, за която лицето е счело, че вече е неизползваема в обичайната му икономическа дейност, последвано от доброволното унищожаване на тази стока. Тази промяна е свързана със задължителна практика на СЕС, отразена в решение по преюдициално запитване на Върховния административен съд на България с цел уеднаквяване на практиката по прилагане на този специален режим.

Въздържаме се от подкрепа и не очакваме особен ефект от предложената промяна в чл. 118, ал. 1, която дава възможност при неиздаден фискален бон получателят да има право да откаже да заплати стоката/услугата. Предложената мярка по-скоро ще генерира конфликти между продавач и клиент, при което винаги ще съществува различна интерпретация на конкретния случай. Необосновано се вменява на клиента да играе ролята на контролен и санкциониращ орган.

БТПП подкрепя предложената промяна в чл. 118, ал. 21 относно предложението за издаване на електронен касов бон, предоставен на електронен адрес на купувача. Считаме, че това е стъпка в подкрепа на процесите на дигитализация в областта на търговията.

Предложен е прецизиращ текст в чл. 126б, ал. 8 по отношение на случаите, при които органите по приходите издават разрешение или отказ в 60-дневен срок от подаването на уведомление, с което доставчикът уведомява за настъпили обстоятелства, при които се разрешава издаването на кредитно известие за намаление на данъчната основа и данъка при несъбираеми вземания. Предложението се прави с оглед обстоятелството, че предвиденото разрешение по своята същност представлява документ по административно обслужване по смисъла на ДОПК. БТПП не подкрепя това предложение и предлага да остане формулировката за „мълчаливо съгласие за издаване на кредитно известие“. Предложените срокове от 60 дни са прекалено дълги.

БТПП принципно подкрепя редакцията на чл. 102 от ЗДДС, която позволява на лицата, които не са изпълнили задължението си за регистрация в предвидения срок, да начислят дължимия ДДС за извършените облагаеми доставки през периода, за които са били задължени да поискат регистрация, но не са се регистрирали, чрез издаване на данъчен документ. По този начин ще се предостави право на данъчен кредит на получателя по доставката, като ще дължи лихва върху размера на дължимия данък, считано от изтичане на срока, в който данъкът е следвало да бъде внесен, ако лицето би било регистрирано в предвидените в закона срокове. Предложената редакция се основава на преобладаващата практика и се вписва в принципите за функциониране на системата на ДДС в страните членки на ЕС

Целта на направените предложения е да се даде възможност на лицата, които не са подали или не са подали в срок заявление за регистрация по ЗДДС, предвид което са регистрирани по-късно, да могат да издават данъчни документи, в които да начисляват дължимия ДДС за извършените от тях облагаеми доставки за периодите, за които е следвало да бъдат регистрирани. Съответно е регламентирана и възможност за упражняване на право на приспадане на данъчен кредит за начисления по коректно издаден данъчен документ ДДС от регистрирано лице-получател по съответната доставка.

БТПП подкрепя запазването на мярката с нулева ставка на данъка за доставки на хляб и брашно, защото това е социална мярка и е насочена основно към по-бедните слоеве на населението. Според проучвания тази мярка е основната причина да не се повишават чувствително цените на хляба - стока от първа необходимост за много домакинства. БТПП обаче не подкрепя запазването на облекчените данъчни ставки за ресторантски и туристически услуги и настоява за връщане на стандартната 20% ставка, поради това, че приходите и печалбите в сектора имат сериозен ръст, но същевременно не се отчита адекватно на мярката подобряване на качеството на предлаганата услуга. Няма нито една разумна икономическа причина, която да налага запазването на намалената ставка, която при приемането ѝ категорично беше определена като временна.

2. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху доходите на физическите лица.

Формулировката на предложението за изменение в чл. 22ж е свързана с предлагано данъчно облекчение чрез приспадане от общата годишна данъчна основа на 0,5 на сто от платения данък върху добавената стойност, но не повече от 100 лв. месечно, съгласно данните от фискални и системни бонове, регистрирани в Националната агенция за приходите. БТПП по принцип одобрява подобна инициатива, но в случая нямаме особени очаквания както за активност от страна на клиентите – потребители на стоки и услуги, така и за някакво съществено увеличаване на приходите за бюджета. Отделно от това има редица

ограничения, свързани с вида на стоки и услуги, за които може да се ползва облекчението, което допълнително намалява и без това очакваната ниска ефективност на мярката.

Във връзка с предложението за въвеждане на нормативно признати разходи в размер на 10 на сто за доходите от продажба или замяна на финансови активи, включително виртуални валути, изразяваме становище, че предложеното изменение е разумно и приемливо. Икономически оправдано е също така виртуалните валути да бъдат изрично определени като финансов актив във връзка с прилагането на тази разпоредба.

БТПП не подкрепя предложените промени за разширяване обхвата на задължението за предоставяне на информация от платците на доходи, касаеща необлагаемите доходи. Аргументите на вносителите, свързани с определяне на разполагаемия доход на работници във връзка с бъдещото им подпомагане, както и възникването на предпоставки за неравнопоставеност между работници само с облагаеми доходи и такива с облагаеми и необлагаеми доходи, не могат да бъдат сметени за достатъчно основание за увеличаването на административната тежест за работодателите с допълнителни изисквания за предоставяне на информация, които и без това считаме за прекомерни.

БТПП не подкрепя предложението за разширяване на обхвата на определението за „трудови правоотношения“. Със законопроекта се предлага разширяване обхвата на определението „трудови правоотношения“, като към тях се причислят и правоотношения, които по своя характер представляват наемане на работна сила без да е сключен трудов договор. Предложението е във връзка с „прикриването“ на трудови правоотношения под формата на граждански договори, с които действия се укрива действителният размер на облагаемия и осигурителния доход, като внесеният в бюджета данък и осигурителни вноски са в по-нисък размер.

Предложителите следва да съобразят и задължителната съдебна практика, изразена в тълкувателно решение № 6/27.10.2022 г. по тълкувателно дело № 6/2021 г. на ВАС.

3. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Във връзка с предложението за изменение и допълнение на Закона за корпоративно подоходно облагане в частта за въвеждане на глобален минимален данък за многонационалните групи предприятия и големите национални групи, Българска търговско-промишлена палата подкрепя започването на задълбочена дискусия по транспонирането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета от 15 декември 2022 година за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза в българското законодателство.

С оглед сложността на материята и липсата на опит в прилагането на този втория стълб както на национално, така и на ниво ЕС, потвърждаваме нашият интерес за участие в обсъжданията на предстоящите промени. БТПП държи да бъде информирана за последващи експертни и публични обсъждания на Закона за корпоративно подоходно облагане и по-конкретно във връзка с транспонирането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523, за да може нашите експерти да допринесат за балансиран подход при въвеждането на разпоредбите на директивата във вътрешното ни право по начин, който да съхрани характеристиките на модела на българската данъчна система.

Със законопроекта се предлага и промяна, с която да се приравнява данъчния режим на финансови и нефинансови предприятия по отношение на приходите и разходите от

последващите оценки на финансови активни и пасиви, които за данъчни цели се предлага в бъдеще да бъдат третирани по един и същ начин.

Доколкото при нефинансовите предприятия няма промяна в режима на третиране на приходите и разходите от последващи обезценки, от съществено значение ще е реакцията на финансовия сектор и регулаторите. С оглед на това, БТПП ще очаква допълнителна информация относно това доколко и дали БНБ и КФН подкрепят подобна мярка, като част от оценката на въздействието, тъй като се засягат регулаторните режими за всички финансови предприятия без изключение.

4. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси.

Във връзка с предложението за освобождаване от данък върху недвижимите имоти на сгради, получили сертификат с определен клас на енергопотребление във връзка с прилагане на разпоредби в Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ) и приети подзаконовни нормативни актове (наредби) по неговото прилагане, БТПП подкрепя предложението и срока за действието му.

БТПП одобрява въвеждането на патентен данък за лица, които събират диворастящи семена, гъби (включително трюфели), плодове, лечебни и ароматни растения или части от тях, като едновременно с това се предлага промяна в Закона за корпоративното подоходно облагане, с която се цели да се предотвратят случаите на отклонение от облагане. В тази връзка, БТПП смята за необходимо да се направи преценка на механизма и мястото на облагане, за да не доведе предложената мярка до отклоняване на част от данъчно задължените лица към сивия сектор. Следва да се отчете, че в преобладаващата си част това са хора с ниски доходи. Възможно е мярката да има ефект и върху намалението на на броя пунктовете за събиране и в стремежа си да постигнат адекватно ниво на доходите си от предходни години, тези лица е вероятно да създадат междинни прекупвателни звена в сивия сектор.

5. Проект на Закон за допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Палатата подкрепя мярката, с която се въвеждат финансови стимули за лица, които подават информация, свързана с данъци и осигуровки, които Националната агенция за приходите не може да събере, като информацията трябва да съдържа конкретни факти и обстоятелства, които не са били известни на органите по приходите. БТПП все пак счита, че предложените проекторазпоредби се нуждаят от съществено прецизиране. Следва да се отчете, че като цяло тази мярка трудно би сработила в българската действителност, поради редица субективни фактори, като дълъг и бавен процес на доказване на тези сигнали, ограничение в получаването на „награди“- едва след събиране на публичните вземания от съответното набедено за данъчен нарушител лице, възможността мярката да се използва за създаване на трудности пред дейността на конкуренти фирми, както и сравнително ниската глоба за неправомерно подадена информация. Като цяло следва да се отчете, че това е трудно приложима мярка с неясен ефект върху бюджетните приходи, както и създаването на допълнителен административен капацитет в НАП за работа именно по такива сигнали.

6. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.

Подкрепяме предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, изготвен във връзка с отстраняване на констатирани несъответствия с правото на Европейския съюз и привеждане на акцизното законодателството в съответствие с него, както и с установена в практиката необходимост от прецизиране на нормативната уредба с цел избягване на неясноти и възможности за разнопосочно данъчно тълкуване.

С оглед на гореизложеното, БТПП изразява своята принципна позиция и препоръчва внимателно да бъдат разгледани всички наши предложения и становища по разглежданите проекти за изменения.

С уважение:

Цветан Симеонов
Председател на УС на БТПП

